

EUROPEES PARLEMENT

2004

2009

Zittingsdocument

A6-0069/2009

18.2.2009

*****II**

AANBEVELING VOOR DE TWEEDE LEZING

betreffende het gemeenschappelijk standpunt van de Raad met het oog op de aanneming van een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de naleving van vlaggenstaatverplichtingen
(14288/2/2008 – C6-0484/2008 – 2005/0236(COD))

Commissie vervoer en toerisme

Rapporteur: Emanuel Jardim Fernandes

Verklaring van de gebruikte tekens

- * Raadplegingsprocedure
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen
- **I Samenwerkingsprocedure (eerste lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen
- **II Samenwerkingsprocedure (tweede lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van het gemeenschappelijk standpunt
Meerderheid van de leden van het Parlement voor de verwerping of amendering van het gemeenschappelijk standpunt
- *** Instemming
Meerderheid van de leden van het Parlement, behalve in de in de artikelen 105, 107, 161 en 300 van het EG-Verdrag en in artikel 7 van het EU-Verdrag bedoelde gevallen
- ***I Medebeslissingsprocedure (eerste lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen
- ***II Medebeslissingsprocedure (tweede lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van het gemeenschappelijk standpunt
Meerderheid van de leden van het Parlement voor de verwerping of amendering van het gemeenschappelijk standpunt
- ***III Medebeslissingsprocedure (derde lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van de gemeenschappelijke ontwerp tekst

(De aangeduide procedure is gebaseerd op de door de Commissie voorgestelde rechtsgrondslag.)

Amendementen op wetsteksten

Door het Parlement aangebrachte wijzigingen worden in vet cursief aangegeven. Bij wijzigingsbesluiten worden in amendementen van het Parlement op een niet door de Commissie gewijzigde bepaling de uit het basisbesluit overgenomen tekstdelen in vet gemarkeerd. Een eventuele schrapping van dergelijke tekstdelen wordt als volgt aangegeven : [...]. De markering in mager cursief is een aanwijzing voor de technische diensten en betreft passages in de wetstekst waarvoor een correctie wordt voorgesteld (bijvoorbeeld aperte fouten of weglatingen in een taalversie). Dergelijke correcties moeten worden goedgekeurd door de betrokken technische diensten.

INHOUD

	Blz.
ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT	5
TOELICHTING.....	6
PROCEDURE	10

ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over het gemeenschappelijk standpunt van de Raad met het oog op de aanneming van een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de naleving van vlaggenstaatverplichtingen
(14288/2/2008 – C6-0484/2008 – 2005/0236(COD))

(Medebeslissingsprocedure: tweede lezing)

Het Europees Parlement,

- gezien het gemeenschappelijk standpunt van de Raad (14288/2/2008 – C6-0484/2008)¹,
 - gezien de verklaring van de lidstaten over maritieme veiligheid (15859/2008),
 - gezien zijn in eerste lezing geformuleerde standpunt² inzake het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2005)0586),
 - gelet op artikel 251, lid 2, van het EG-Verdrag,
 - gelet op artikel 67 van zijn Reglement,
 - gelet op de aanbeveling voor de tweede lezing van de Commissie vervoer en toerisme (A6-0069/2009),
1. hecht zijn goedkeuring aan het gemeenschappelijk standpunt;
 2. constateert dat het besluit is vastgesteld overeenkomstig het gemeenschappelijk standpunt;
 3. verzoekt zijn Voorzitter het besluit samen met de voorzitter van de Raad overeenkomstig artikel 254, lid 1, van het EG-Verdrag te ondertekenen;
 4. verzoekt zijn secretaris-generaal het besluit te ondertekenen nadat is nagegaan of alle procedures naar behoren zijn uitgevoerd, en samen met de secretaris-generaal van de Raad zorg te dragen voor publicatie van het besluit in het Publicatieblad van de Europese Unie;
 5. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

¹ PB C 330 E van 30.12.2008, blz. 13.

² PB C 27 E van 31.1.2008, blz. 140.

TOELICHTING

24 februari 2006: voorstel van de Commissie

De Commissie heeft het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de naleving van vlaggenstaatverplichtingen ingediend als onderdeel van het derde pakket maritieme veiligheid, ook 'Erika III' genoemd.

Vlaggenstaten, dat zijn landen die schepen het recht verlenen om onder hun vlag te varen, zijn als lid van de Internationale Maritieme Organisatie (IMO) verantwoordelijk voor de naleving van de verdragen van de IMO waarbij zij partij zijn. Zij moeten ervoor zorgen dat de schepen in hun register voldoen aan de in die verdragen vastgelegde voorschriften, die erop gericht zijn de veiligheid van mensenlevens op zee en de bescherming van het mariene milieu te bevorderen. De belangrijkste plichten van vlaggenstaten worden uiteengezet in de code voor de toepassing van de verplichte IMO-instrumenten, die in november 2005 is goedgekeurd. De naleving van deze verplichtingen moet worden gecontroleerd door een auditprogramma van de IMO-lidstaten, dat eveneens is goedgekeurd in november 2005. Deelname in het auditprogramma gebeurt echter op vrijwillige basis. Bovendien is de IMO niet bevoegd om sancties op te leggen aan vlaggenstaten die de bepalingen van het verdrag niet uitvoeren of niet laten uitvoeren door schepen die onder hun vlag varen.

Doel van het Commissievoorstel is ervoor te zorgen dat de lidstaten zich daadwerkelijk en consequent kwijten van hun verplichtingen als vlaggenstaat, in overeenstemming met de IMO-verdragen betreffende de maritieme veiligheid en de voorkoming van verontreiniging door schepen. Daartoe bepaalt het voorstel dat alle lidstaten partij worden bij de IMO-verdragen en de daarin vastgestelde verplichte vlaggenstaatsbepalingen onverkort toepassen, alsook dat delen van de IMO-code voor de toepassing van verplichte IMO-instrumenten ("vlaggenstaatcode") en het vrijwillige auditprogramma van de IMO-lidstaten op communautair niveau verplicht worden gesteld.

De IMO-verplichtingen dienen om twee redenen te worden omgezet in communautaire wetgeving: enerzijds bevat het internationaal maritiem recht geen controle- en sanctiemechanismen en anderzijds zijn grote verschillen in kwaliteit vastgesteld tussen de Europese vlaggenstaten.

In de praktijk heeft het voorstel van de Commissie tot doel de twee belangrijkste tekortkomingen van de IMO (naast het ontbreken van een instantie die controle uitoefent op de toepassing van de IMO-regels) te verhelpen:

- de aanzienlijke mate waarin elke partij bij het IMO-verdrag zelf mag bepalen van welke basisregels van de verdragen ze afwijkt of wordt vrijgesteld;
- het niet-bindende karakter van de begeleidende maatregelen die in de vorm van IMO-resoluties zijn goedgekeurd, hoewel deze van essentieel belang worden geacht voor de doeltreffende toepassing van de genoemde verplichtingen.

29 maart 2007: het Europees Parlement stemt over zijn advies in eerste lezing

Het Parlement pleitte voor een brede ondersteuning van het voorstel van de Commissie en heeft een aantal amendementen goedgekeurd die erop gericht zijn de voorgestelde wetgeving nog te verstrengen. Het algemene uitgangspunt is dat de veiligheid van de scheepvaart in de Gemeenschap, van de burgers die ervan gebruikmaken en van de exploitanten die scheepvaartdiensten verrichten, evenals de bescherming van het milieu te allen tijde moeten worden gewaarborgd. In eerste lezing nam het Europees Parlement het standpunt in dat elke lidstaat moet instaan voor de opleiding van vlaggenstaatcontroleurs en -inspecteurs en de capaciteit moet ontwikkelen om ontwerpen voor de bouw en uitrusting van schepen te beoordelen, goed te keuren en toe te laten. Het Parlement heeft als voorwaarde voor de eerste registratie van een schip in een lidstaat gesteld dat deze lidstaat zich ervan moet vergewissen dat het schip in kwestie aan de toepasselijke internationale regelgeving voldoet en over documenten beschikt die dat aantonen. Wanneer het geen pas gebouwd schip betreft, neemt de lidstaat contact op met de vorige vlaggenstaat van het schip en verzoekt hij deze om de overdracht van de nodige documenten en gegevens. Het Europees Parlement wil eveneens dat de lidstaten een vlootgegevensbank voor hun schepen ontwikkelen of onderhouden, waarin de belangrijkste technische bijzonderheden van elk schip zijn opgenomen. In deze gegevensbanken moet gedetailleerde informatie worden opgenomen over onder andere certificering en classificering, het resultaat van de controles van de havenstaat en over schade en niet-naleving van IMO-bepalingen, in het bijzonder betreffende verontreiniging vanaf schepen.

Van 7 april 2008 tot en met 1 september 2008

Na twee jaar stilte heeft de Raad Vervoer van de EU op 7 april 2008 een openbaar politiek debat gevoerd over dit voorstel. Een meerderheid van de lidstaten was van mening dat een wetgevingstekst op communautair niveau niet het juiste instrument vormt om dit aspect van de maritieme veiligheid te regelen. Enkele delegaties gaven uiting aan hun ernstige bezorgdheid betreffende de verplichte ratificering van de IMO-verdragen waarin de richtlijn voorziet en waren het helemaal niet eens met de bepalingen betreffende de verplichte toepassing van de IMO-vlaggenstaatcode op communautair niveau. In het algemeen waren de meeste lidstaten voorstander van "zachte wetgeving" om ervoor te zorgen dat vlaggenstaten aan hun internationale verplichtingen voldoen.

Gezien deze impasse langs de kant van de Raad is uw rapporteur erin geslaagd om met de andere rapporteurs van het Erika III-pakket en meer algemeen met de Commissie vervoer en toerisme een akkoord te bereiken over het feit dat het voorstel voor een richtlijn betreffende de naleving van vlaggenstaatverplichtingen een integrerend en onmisbaar onderdeel van het pakket vormt en bijgevolg een essentieel element is voor het bereiken van de doelstelling van meer maritieme veiligheid. Dienovereenkomstig werd besloten om de kern van het voorstel te herintroduceren in de vorm van amendementen bij het standpunt van het Europees Parlement in tweede lezing over een ander onderdeel van het pakket, namelijk het dossier inzake gemeenschappelijke voorschriften en normen voor met de inspectie en controle van schepen belaste organisaties en voor de desbetreffende werkzaamheden van maritieme instanties (ter afschaffing van richtlijn 94/57/EG). Deze procedure heeft de Raad ertoe aangezet om het debat over dit onderwerp opnieuw te openen tijdens de informele Raad Vervoer van de EU in La Rochelle op 1 september 2008.

9 december 2008: gemeenschappelijk standpunt van de Raad

Na heel wat onderhandelingen en inspanningen vanwege het Sloveense voorzitterschap en vooral het daaropvolgende Franse voorzitterschap van de EU, werd op 9 oktober 2008 een eerste politieke overeenkomst bereikt over de tekst en heeft de Raad unaniem een gemeenschappelijk standpunt aangenomen met het oog op de aanneming van een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de naleving van vlaggenstaatverplichtingen.

De Raad achtte het noodzakelijk om bepaalde belangrijke bepalingen in het operationele deel te schrappen, zoals die betreffende de ratificering van internationale verdragen en betreffende de verplichte toepassing in de Gemeenschap van de vlaggenstaatcode van de IMO. Daarom spitst het gemeenschappelijk standpunt van de Raad zich voornamelijk toe op de volgende punten:

- in afwachting van de verplichting van het IMO-auditsysteem moeten de lidstaten hun maritieme instanties aan een dergelijke audit onderwerpen en de resultaten hiervan publiceren;
- de lidstaten moeten een kwaliteitsbeheersysteem opzetten voor hun maritieme instanties, dat gecertificeerd is in overeenstemming is met de internationale normen;
- alvorens een schip de toestemming te verlenen om onder hun vlag te varen, moeten de lidstaten nagaan of het schip in kwestie in orde is met de internationale regelgeving;
- de lidstaten moeten ervoor zorgen dat schepen die onder hun vlag varen en die worden vastgehouden in het kader van een havenstaatcontrole, in overeenstemming worden gebracht met de relevante IMO-verdragen;
- lidstaten wier vlag op de zwarte lijst staat of wier vlag gedurende twee opeenvolgende jaren voorkomt op de grijze lijst van het Memorandum van Overeenstemming van Parijs inzake havenstaatcontrole, moeten de Commissie de redenen voor hun slechte prestatie meedelen.

Deze benadering heeft tot gevolg dat het gemeenschappelijk standpunt aanzienlijke wijzigingen aanbrengt aan het Commissievoorstel en dat het zorgt voor het bestaan van een coherent maatregelenpakket betreffende maritieme veiligheid, wat heel belangrijk is om te kunnen garanderen dat er geen incidenten meer plaatsvinden zoals met de Erika of de Prestige.

Parallel met het gemeenschappelijk standpunt hebben de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten van de Europese Unie een verklaring opgesteld waarin zij zich ertoe verbinden:

- de belangrijkste internationale verdragen inzake maritieme veiligheid uiterlijk op 1 januari 2012 te ratificeren;
- de vlaggenstaatcode van de IMO en het ermee verbonden auditsysteem voor maritieme instanties te implementeren;
- de IMO ertoe aan te moedigen deze twee instrumenten wereldwijd verplicht te maken.

Aanbeveling

Het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de naleving

van vlaggenstaatverplichtingen - waarover de Raad twee jaar lang zelfs niet heeft gedebatteerd - werd na het openbare politieke debat tijdens de Raad Vervoer van de EU in april 2008 'doodverklaard'. Het Europees Parlement bleef er echter op aandringen dat het Erika III-pakket niet mocht worden opgesplitst en heeft zo in grote mate bijgedragen tot de uiteindelijke totstandkoming van het gemeenschappelijk standpunt. De toegevoegde waarde van dit gemeenschappelijk standpunt ligt in het feit dat het effectief zal zorgen voor een verbetering van de kwaliteit van de Europese vlaggen en voor communautaire mededingingsvoorwaarden die zullen verhinderen dat een vlag gekozen wordt omdat de vereisten om onder die vlag te varen, het minst streng zijn. Daarom steunt uw rapporteur het gemeenschappelijk standpunt en beveelt hij de goedkeuring zonder wijziging ervan aan.

PROCEDURE

Titel	Naleving van de verplichtingen van de vlagstaten
Document- en procedurenummers	14288/2/2008 – C6-0484/2008 – 2005/0236(COD)
Datum eerste lezing EP – P-nummer	29.3.2007 T6-0093/2007
Voorstel van de Commissie	COM(2005)0586 - C6-0062/2006
Datum bekendmaking ontvangst gemeenschappelijk standpunt	18.12.2008
Commissie ten principale Datum bekendmaking	TRAN 18.12.2008
Rapporteur(s) Datum benoeming	Emanuel Jardim Fernandes 10.12.2008
Behandeling in de commissie	22.1.2009 17.2.2009
Datum goedkeuring	17.2.2009
Uitslag eindstemming	+: 36 –: 0 0: 0
Bij de eindstemming aanwezige leden	Gabriele Albertini, Paolo Costa, Michael Cramer, Luis de Grandes Pascual, Arūnas Degutis, Petr Duchoň, Saïd El Khadraoui, Emanuel Jardim Fernandes, Francesco Ferrari, Georg Jarzembowski, Stanisław Jałowiecki, Timothy Kirkhope, Jaromír Kohlíček, Sepp Kusstatscher, Jörg Leichtfried, Bogusław Liberadzki, Eva Lichtenberger, Marian-Jean Marinescu, Erik Meijer, Reinhard Rack, Ulrike Rodust, Luca Romagnoli, Brian Simpson, Renate Sommer, Dirk Sterckx, Ulrich Stockmann, Michel Teychenné, Silvia-Adriana Țicău
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervanger(s)	Johannes Blokland, Philip Bradbourn, Luigi Cocilovo, Jas Gawronski, Pedro Guerreiro, Lily Jacobs, Rosa Miguélez Ramos, Corien Wortmann-Kool
Datum indiening	18.2.2009